

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی
معاونت پژوهشی و فناوری

آیین نامه اجرایی حمایت از مالکیت فکری و ثبت اختراع دانشگاه

کد: P-RI-1396-02-V01

((این آیین نامه در تاریخ ۹۶/۱/۲۷ در شورای پژوهشی دانشگاه و در تاریخ ۹۶/۶/۱۴ در هیات
رئیس دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ ۹۶/۶/۱۴ لازم الاجرا است))

این آیین نامه در جلسه مورخ ۹۶/۶/۱۴

شماره ۹۶-۱۸ هیات

به تصویب رسیده است. دفتر ریاست دانشگاه

احمد
۲۱۶

آیین نامه اجرایی حمایت از مالکیت فکری و ثبت اختراع دانشگاه

فهرست مطالب

فصل اول: مقدمه و ارکان مالکیت فکری در دانشگاه	صفحه ۱ تا ۵
فصل دوم: روند داوری و ارزیابی اختراعات ارجاعی به دانشگاه	صفحه ۶ تا ۸
فصل سوم: روند ثبت اختراع داخلی و حمایت های دانشگاه	صفحه ۹ تا ۱۱
فصل چهارم: روند ثبت اختراع خارجی و حمایت های دانشگاه	صفحه ۱۲ تا ۱۳
فصل پنجم: پیوست (نمودار گردش کار، فرم ها و ...)	صفحه ۱۴ تا ۲۱

فصل اول: مقدمه و ارکان مالکیت فکری در دانشگاه

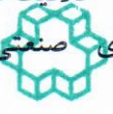
۱-۱- مقدمه:

نظر به حرکت دانشگاه ها به سمت ایجاد کارآفرینی و نوآوری و لزوم حمایت از دارایی های فکری، ارائه راهکار حمایت از ثبت اختراع داخلی و خارجی، از وظایف محوله به مدیریت ارتباط با صنعت و کارآفرینی دانشگاه است. آیین نامه حاضر در راستای تبیین فرآیند و حمایت های دانشگاه از ثبت اختراع داخلی و خارجی و نیز داوری اختراعات توسط دانشگاه، تنظیم شده است.

تبصره ۱: این آیین نامه در حوزه ثبت اختراع در جهت حمایت مادی و معنوی از مخترعان تدوین شده و اختراعات داخلی و خارجی را در بر می گیرد که دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی در مالکیت فکری آن سهیم است و سایر مصادیق مالکیت فکری (ثبت علامت تجاری، طرح صنعتی و نشان جغرافیایی و کپی رایت) را شامل نمی شود.

۱-۲- واژگان و تعاریف:

- قانون ثبت اختراعات: قانون ثبت اختراعات، طرح های صنعتی و علائم تجاری ایران مصوب ۱۳۸۶ و آیین نامه مربوطه (مصوب سال ۱۳۸۷) و اصلاحات بعدی آن.
- مرکز مالکیت معنوی: مرجع ثبت اختراعات در ایران که زیر مجموعه اداره کل مالکیت صنعتی، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور می باشد.
- دارایی/مالکیت فکری: دارایی هایی حاصل از خلاقیت های فکری انسان که می تواند در زمینه های مختلف (نظیر اختراعات، طرح های صنعتی، نرم افزارهای رایانه ای) و

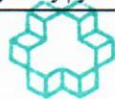

این سند در جلسه مورخ ۹۷.۹.۱۴
شماره ۱۸-۹۹
دفتر ریاست

- دستاوردهای علمی و پژوهشی وی اطلاق گردد . به صورت خاص در زمینه‌های فنی، منظور از دارایی فکری، مواردی مانند دانش فنی، بانک اطلاعات تجاری، ایده ها و طرح‌های صنعتی و غیره است که قابلیت خلق ارزش از طریق ارائه محصول یا خدمت مرتبط به بازار را دارد . این دارایی از طریق ثبت اختراع داخلی یا بین‌المللی یا گواهی اسرار تجاری، در انحصار دارنده آن درآمده و از طریق قراردادهای واگذاری حق امتیاز، امکان بهره‌برداری از آن برای سایر شرکت‌ها و یا افراد فراهم می‌شود .
- اختراع: طبق ماده ۱ قانون ثبت اختراعات، «اختراع نتیجه‌ی فکر فرد یا افراد است که برای اولین بار (در سطح دنیا) فرآیند یا فرآورده‌ای خاص را ارائه می‌کند و مشکلی را در یک حرفه، فن، فناوری، صنعت و مانند آنها حل می‌نماید.»
 - پتنت: گواهینامه ثبت اختراع که اداره ثبت اختراعات برای حمایت از اختراع صادر می‌کند و دارنده آن می‌تواند از حقوق انحصاری بهره‌مند شود.
 - مالکیت معنوی: بعدی از مالکیت فکری که صرفاً جنبه اعتباری و معنایی دارد و غیر قابل واگذاری و خرید و فروش است، مانند مخترع بودن (Inventor)
 - مالکیت مادی: بعدی از مالکیت فکری شامل درآمدهای ناشی از فروش اختراع متعلق به صاحب اختراع (Assignee) که قابل واگذاری به دیگران است.
 - واحد مالکیت فکری: ذیل مدیریت ارتباط با صنعت و کارآفرینی دانشگاه کلیه فعالیت‌ها و امور مرتبط با مالکیت فکری را ساماندهی و مدیریت می‌کند.
 - کمیته تخصصی داوری اختراعات: کمیته تخصصی با هدف سامان‌دهی امور داوری اختراعات و انتخاب و تایید صلاحیت داوران جدید می‌باشد. همچنین نظر نهایی این کمیته، نظر نهایی اختراع داوری شده توسط دانشگاه می‌باشد.

شرایط لازم برای قابلیت ثبت اختراع:

- ۱- جدید بودن (Novelty): یک ابداع وقتی نو و جدید محسوب می‌شود که پیشتر افشا نشده یا بخشی از سابقه افشانشده یا بخشی از سابقه افشای قبلی نباشد. به عبارت دیگر، دانش فنی مربوط به فن یا صنعت قبلی در دنیا قبل از اولین تاریخ تسلیم تقاضانامه به طریقی در دسترس عموم قرار نگرفته باشد، در غیر این صورت ثبت نخواهد شد. لازم به ذکر است در صورتی که اطلاعات اختراع قبلاً توسط خود مخترع/مخترعان انتشار یافته باشد، حداکثر تا شش ماه از تاریخ انتشار، فرصت ثبت آن را خواهند داشت در غیر اینصورت همین انتشار پیش از ثبت، موجب رد اختراع خواهد شد.
- ۲- کاربرد صنعتی داشتن (Industrial applicability): بدین معنی که بتوان آن را در رشته‌ای از صنعت یا تجارت به مفهوم گسترده و غیرانحصاری، که شامل صنایع دستی، کشاورزی، ماهیگیری و خدمات نیز می‌شود، بکار برد. لذا لزومی ندارد که حتماً قابلیت تجاری سازی و تولید انبوه را داشته باشد.
- ۳- گام ابتکاری (Inventive step): با در نظر گرفتن سابقه افشای قبلی اختراع، ابداع مورد نظر برای شخصی که در فن و صنعت مربوط دارای مهارت (عادی) است بدیهی (معلوم و آشکار) نباشد. بدیهی

این اسناد در جلسه مورخ ۹۴/۰۶/۱۴

شماره ۹۴ - ۱۸

نبودن ابداع در واقع قیدی جهت تاکید بر نوآورانه و خلاقانه بودن آن است. به بیان ساده تر، اختراعی دارای گام ابتکاری است که بتواند مشکلی از صنعت حل نماید. لذا صرفا با تغییر ابعاد و تغییر رنگ اختراع جدید بدست نمی آید.

۴- افشای اختراع: بایستی تمامی محتوای فنی و تکنیکی اختراع بطور کامل بیان شود. افشای اختراع بدین منظور است که اگر اختراع به یک کارشناس با دو سال سابقه کاری داده شود، بتواند آن را پیاده سازی کند، نه اینکه اطلاعات در آن مخفی مانده باشد.

۳-۱- ارکان و ساختار مالکیت فکری دانشگاه:

الف- کمیته راهبری فناوری و مالکیت فکری

کمیته راهبری فناوری و مالکیت فکری، اصلی ترین کمیته در دانشگاه در حوزه ترسیم خط مشی مالکیت فکری و تدوین آیین نامه ها و رویه های مرتبط خواهد بود. لذا در ذیل شرح وظایف کمیته و اعضای اصلی آن آورده شده است.

- شرح وظیفه کمیته:

○ تدوین برنامه های عملیاتی در حوزه مالکیت فکری و ثبت اختراع برای کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت

○ برنامه ریزی برای توسعه حقوق مالکیت فکری در بین واحدهای مرتبط و دانشکده ها و تصمیم گیری در مورد حفاظت از دارایی های فکری دانشگاه و نحوه آن

○ پیشنهاد و تصویب مشوق ها و حمایت های مالی و غیرمالی با هدف تشویق محققان و دانشگاہیان

○ بررسی و تصویب آیین نامه های و رویه های مرتبط با حقوق مالکیت فکری و ثبت اختراع

○ تصمیم گیری در خصوص ارزش گذاری دارایی های فکری

○ بررسی احراز و تعیین سهم مالکیت هریک از ذی نفعان (پدیدآورندگان، دانشگاه و حامیان) از حقوق مادی حاصل از دارایی های فکری

○ بررسی و تشخیص اختلافات و تخلفات احتمالی و داوری در زمینه مسائل مربوط به حقوق مالکیت فکری دانشگاه

○ بررسی دستاوردهای تحقیقاتی دانشگاه از لحاظ قابلیت ثبت در قالب هر یک از مصادیق دارایی فکری

- اعضای کمیته:

- معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه (رئیس شورا)
- مدیر ارتباط با صنعت و کارآفرینی (دبیر شورا)
- مدیر مرکز رشد

این آیین نامه در جلسه مورخ ۹۹/۴/۱۴

شماره ۱۸-۹۶ هنایه رسمیه

دفتر ریاست

- مدیر امور توسعه پژوهشی
 - مدیر دفتر حقوقی دانشگاه (بدون حق رأی)
 - یک نفر از اعضای کمیته تخصصی (به پیشنهاد دبیر شورا)
 - دو نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه به انتخاب معاون پژوهش و فناوری دانشگاه
 - کارشناس واحد انتقال فناوری/مالکیت فکری (بدون حق رأی)
- تبصره ۲: جلسات کمیته به صورت منظم، هر سه ماه یکبار با حضور کلیه اعضا برگزار خواهد شد. در صورت ضرورت و به تشخیص معاونت پژوهش و فناوری، جلسات فوق العاده تشکیل خواهد شد.
- تبصره ۳: مصوبات این کمیته برای کلیه واحدها، دانشکده ها و پژوهشکده های دانشگاه، لازم الاجرا خواهد بود.

ب) کمیته تخصصی داوری و ارزیابی اختراعات

کمیته تخصصی داوری و ارزیابی اختراعات، کمیته ای است اجرایی که زیر نظر مدیر ارتباط با صنعت و کارآفرینی دانشگاه فعالیت می کند.

- شرح وظایف کمیته:

- بررسی صلاحیت داوران و پیشنهاد انتخاب داوران جدید
 - بررسی و ارزیابی صلاحیت حرفه ای داوران در تمدید و ادامه کار
 - تقسیم پرونده های ارجاعی بین داوران بر اساس تخصص داوران
 - بازبینی نظرات داوران و صدور رای نهایی داوری در مورد اختراعاتی که پس از اعتراض مخترع، مجدداً مردود شده اند.
 - بررسی و تصمیم کارشناسی جهت صلاحیت ثبت اختراع خارجی
 - ارائه پیشنهادها جهت تقویت سیستم ارزیابی و داوری اختراعات داخلی
 - تدوین فرم ها و چارچوب های کارآمد برای تسهیل فرآیند داوری اختراعات
 - تبادل نظر بین اعضا با هدف اصلاح رویه ها و فرآیندهای اجرایی داوری
 - تعیین صلاحیت داوری مراجع داوری نهادهای خارج از دانشگاه
- تبصره ۴: انتخاب نهایی و صدور حکم داوران توسط مدیر ارتباط با صنعت و کارآفرینی برای دوره دو ساله صورت می گیرد و دائمی نیست.

- اعضای کمیته:

- مدیر ارتباط با صنعت و کارآفرینی (رئیس کمیته)
- رئیس اداره تجاری سازی و انتقال فناوری (دبیر کمیته-بدون حق رأی)
- دو نفر از داوران تخصصی (به پیشنهاد مدیر ارتباط با صنعت)

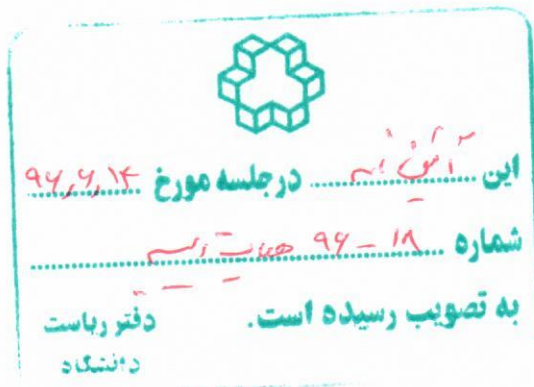
این سند در جلسه مورخ ۹۶/۴/۱۴
شماره ۱۸ - ۹۶ هیات رئیسه
تصویب و رسیده است. دفتر ریاست

- مشاور در زمینه حقوق مالکیت فکری و ثبت اختراع (به پیشنهاد مدیر ارتباط با صنعت)
- کارشناس واحد مالکیت فکری/انتقال فناوری (بدون حق رأی)

تبصره ۵: در صورت تشخیص کمیته از داور تخصصی اختراع ارجاعی به عنوان عضو مدعو جهت شرکت در جلسه دعوت به عمل می آید.

تبصره ۶: جلسات کمیته به صورت منظم، هر دو هفته یکبار برگزار و مصوبات آن مطابق پیوست ۵، صورت جلسه و ثبت خواهد شد. حق جلسه اعضا بر اساس آیین نامه های مربوطه تنظیم و پرداخت می گردد.

تبصره ۷: مصوبات این کمیته به منزله نظر نهایی دانشگاه در خصوص داوری ارجاع شده به معاونت پژوهشی و فناوری می باشد.

فصل دوم: روند داوری و ارزیابی اختراعات ارجاعی به دانشگاه

اختراعاتی که از سوی اداره ثبت اختراعات به دانشگاه ارجاع شده باشد، توسط پژوهشگران دانشگاه مورد ارزیابی و داوری قرار می گیرند. توصیه می گردد جهت تسریع دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی به عنوان مرجع داوری اختراع انتخاب شود.

روند اداری داوری اختراع داخلی در دانشگاه به شرح زیر است:

۱. دریافت نامه الکترونیکی استعلام داوری (ارسال شده از سوی اداره ثبت اختراع) توسط نماینده قانونی

دانشگاه (کارشناس مالکیت فکری) از طریق پرتال اداره ثبت اختراعات

۲. برای شروع فرآیند داوری، لازم است متقاضی فرم درخواست داوری تکمیل شده را به همراه اصل

فیش واریزی و یک نسخه کپی کامل از مستندات اختراع خود را به کارشناس مالکیت فکری در

مدیریت ارتباط با صنعت و کارآفرینی دانشگاه، تحویل دهد.

۳. بررسی مدارک و مستندات در صورتی که پرونده ارجاع شده دارای نقص شکلی باشد، توسط کارشناس

مالکیت فکری دانشگاه به متقاضی اعلام خواهد شد و در غیر اینصورت، در خصوص انتخاب و انجام

فرآیند داوری اقدام می گردد.

تبصره ۸: تحویل مدارک به صورت حضوری یا از طریق پست پیشتاز و یا ارسال ایمیل، امکان پذیر است.

(نشانی: خیابان میرداماد غربی، پلاک ۴۷۰، طبقه ۴، مدیریت ارتباط با صنعت و کارآفرینی)

تبصره ۹: بر اساس مصوبه مورخ ۹۵/۷/۱۳ هیات رئیسه دانشگاه، هزینه داوری اختراعات برای اشخاص حقیقی

۳/۵۰۰/۰۰۰ ریال و اشخاص حقوقی ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال می باشد. لازم است متقاضی کل مبلغ را به

صورت یکجا به شماره حساب درآمدهای اختصاصی دانشگاه به شماره حساب ۲۱۷۷۴۸۹۰۰۱۰۰۶

بانک ملی شعبه اسکان واریز نموده و اصل فیش را همراه سایر مدارک ذکر شده، تحویل دفتر مدیریت

ارتباط با صنعت و کارآفرینی دانشگاه نماید.

تبصره ۱۰: در صورتی که دانشگاه مطابق آیین نامه مالکیت فکری و معنوی دانشگاه، در اختراع مورد داوری

سهیم باشد (مستخرج از پایان نامه، طرح پژوهشی و غیره)، سهم سایر پدیدآورندگان (به جز دانشگاه)

از هزینه داوری اختراع مبلغ ۱/۵۰۰/۰۰۰ ریال خواهد بود.

۴. بعد از تعیین داور در کمیته تخصصی اختراعات دانشگاه، اختراع به صورت محرمانه به داور تخصصی^۱ ارسال می شود. در صورتی که اختراع به نام دانشگاه باشد، بنا به اصول اخلاقی و حرفه ای، داوری توسط افرادی غیر از پدید آورندگان، انجام خواهد شد.
۵. انجام داوری اختراع بر اساس مواد مندرج در قانون ثبت اختراعات ایران و ارائه گزارش جستجوی پیشینه اختراع و تکمیل فرم داوری اختراع (مطابق با فرم پیوست ۳)،
۶. نتیجه نهایی ارزیابی و داوری اختراع به سه حالت ذیل خواهد بود:
- الف) تایید (دارا بودن شرایط چهارگانه)،
- ب) مردود: اختراعی مردود است که یکی از شروط چهارگانه ثبت اختراع را نداشته باشد.
- ج) مشروط: اختراعی مشروط است که افشای آن کامل نبوده و یا نیاز به تغییرات و ارائه مدارک بیشتری باشد. مخترع حداکثر دو هفته فرصت دارد تا مدارک خود را مطابق با اعلام داور، تکمیل و به مدیریت ارتباط با صنعت دانشگاه تحویل نماید.
- تبصره ۱۱: یکی از دلایل اصلی مردود شدن اختراع، نداشتن شرط تازگی است که ناشی از افشای پیش از موعد^۲ توسط خود مخترع در قالب مقاله و ارائه کنفرانس و یا وجود پتنت یا مقاله مشابه است که توسط دیگران منتشر شده است.
۷. در صورت رد اختراع، دلایل مردودی به اداره مالکیت صنعتی اطلاع رسانی خواهد شد. در صورت اعتراض مخترع، وی یک بار فرصت دارد تا دلایل متقن و کافی برای موارد رد را ارائه و فرم اعتراض به نتیجه داوری (پیوست ۴) را تکمیل نموده و به کارشناس مالکیت فکری دانشگاه ارسال نماید. تقاضای اعتراض مخترع به همان داور اولیه اختراع ارسال خواهد شد. در صورتی که دلایل ارائه شده مجدداً، مورد قبول واقع نشود، پس از طرح در کمیته تخصصی، نامه مردودی اختراع به اداره ثبت اختراعات ارسال می شود.
- تبصره ۱۲: در موارد خاص به صلاحدید کمیته تخصصی اختراعات، مدارک و مستندات اختراع به داور دیگری ارسال خواهد شد. در صورت عدم تایید داور دوم، امکان تغییر داور وجود نداشته و نامه مردودی اختراع به اداره ثبت اختراعات ارسال خواهد شد.

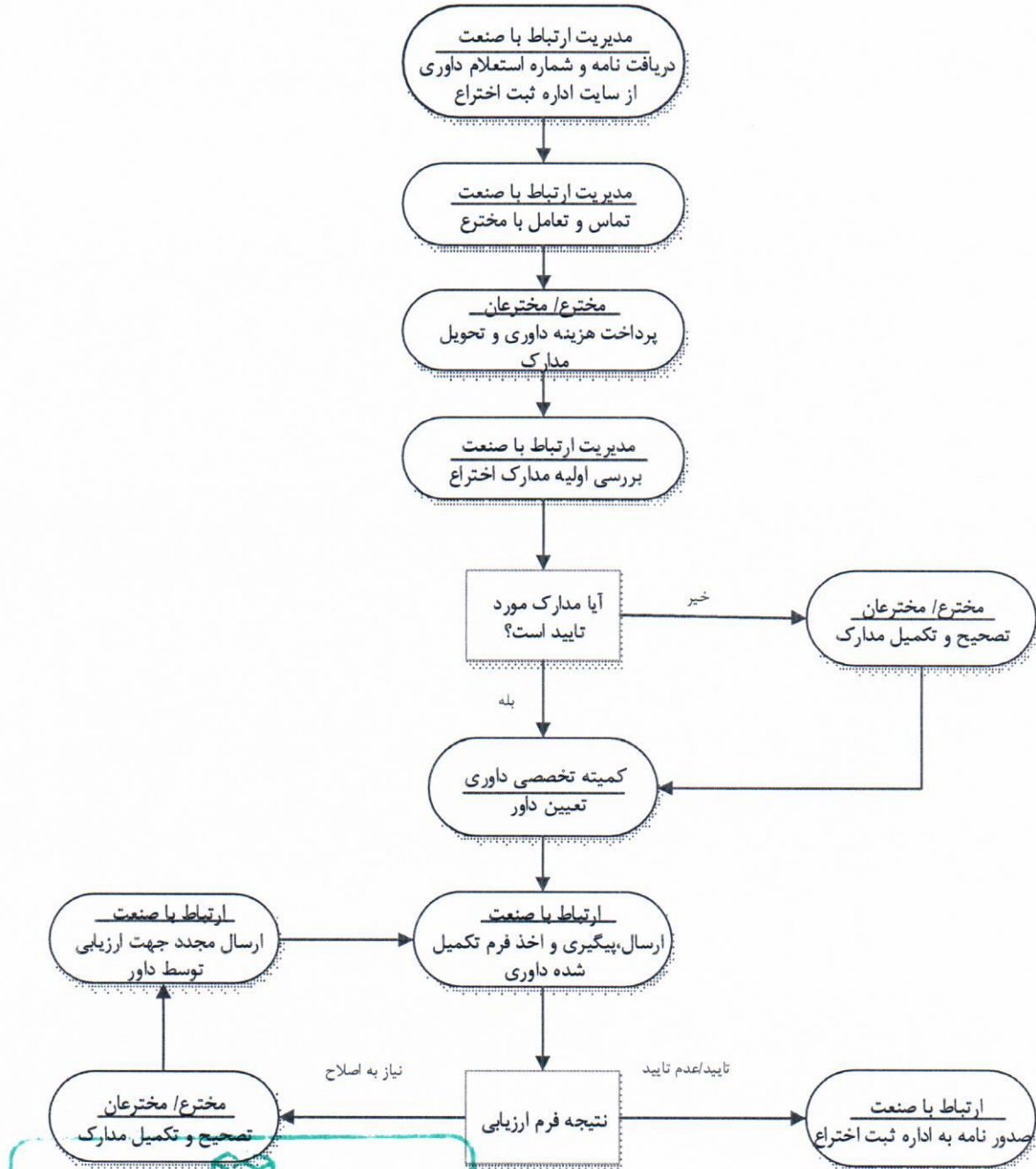
۱. در صورت علاقه مندی اعضای هیات علمی دانشگاه جهت همکاری با کمیته داوری اختراعات دانشگاه، می توانند مراتب را به اطلاع مدیریت ارتباط با صنعت برسانند تا بعد از حضور در دوره های تخصصی داوری، در کادر داوری همکاری نمایند.

۲. مطابق ماده ۴ قانون اختراعات ایران، در صورت افشای اختراع توسط مخترع، وی صرفاً شش ماه مهلت دارد در اداره ثبت اختراعات تقاضای ثبت نماید، به این مهلت قانونی "مهلت ارفاقی" گفته می شود. براساس قانون اختراعات آمریکا، مهلت ارفاقی دوازده ماه در نظر گرفته شده است. به عنوان مثال در صورتی که پژوهشگری مقاله ای (مثلاً در ISI) منتشر کند، از تاریخ انتشار آن لاین آن، صرفاً یکسال مهلت دارد تا در USPTO تقاضا نماید. لذا در صورت گذشت یکسال و تقاضای ثبت اختراع در آمریکا، این اختراع مردود خواهد شد.

این اسناد در جلسه مورخ ۹۹/۴/۱۴
شماره ۱۸ - ۹۶ حساب است
دفتر ریاست

فرایند ارزیابی اظهار نامه ثبت اختراع داخلی در مدیریت ارتباط با صنعت و کارآفرینی دانشگاه

این سند در جلسه مورخ ۹۴/۴/۱۴
شماره ۹۴-۱۸ حیات رسیده
۸۰ تصویب شده است.
دفتر ریاست

فصل سوم: ثبت اختراع داخلی و حمایت‌های دانشگاه

۱-۳- نکات کاربردی در ثبت اختراع داخلی

روند ثبت اختراع داخلی در پیوست ۱، این آیین نامه آمده است. ولی به دلیل اهمیت مسایل حقوقی ثبت، در ادامه برخی نکات حقوقی و کاربردی در ثبت اختراع داخلی آمده است:

- در صورتی که اختراع برگرفته از نتایج پایان نامه یا فعالیت پژوهشی قراردادی در دانشگاه باشد، مطابق ماده ۵ قانون اختراعات ایران، دانشگاه کارفرما محسوب شده و ۱۰۰ درصد حق مالکیت مادی آن به دانشگاه اختصاص دارد (مالکیت معنوی اختراع برای همیشه متعلق به پدید آورندگان است). لذا ضروری است متقاضی در مرحله ثبت اظهارنامه در بخش فرم ثبت مالک اختراع، نوع "شخص حقوقی" را انتخاب نموده و مشخصات نماینده قانونی دانشگاه را وارد نماید. توضیح آنکه در صورت مشاهده عدم لحاظ نمودن دانشگاه به عنوان مالک اختراع، موضوع توسط دفتر حقوقی دانشگاه از طریق کمیته تخلفات پژوهشی و مراجع قضایی قابل پیگیری است.
 - به منظور تشویق پژوهشگران، مطابق آیین نامه مالکیت فکری و تجاری سازی دستاوردهای پژوهشی دانشگاه، حداقل ۲۰٪ حق مالکیت مادی به دانشگاه تعلق داشته و حداکثر ۸۰٪ (با توافق پدیدآورندگان) به پدید آورندگان واگذار شده است. لذا پس از ثبت اختراع، طی ابلاغیه ای از سوی معاونت پژوهش و فناوری، سهم پدیدآورندگان به ایشان اعلام و این ابلاغیه ملاک بهره مندی از مزایای معنوی و مادی اختراع در آینده است.
 - در صورتی که در اظهارنامه اختراع، سهم دانشگاه لحاظ نشده باشد (در صورت شمول دانشگاه مطابق با آیین نامه مالکیت فکری و تجاری سازی دستاوردهای پژوهشی دانشگاه)، برای جلوگیری از بروز هرگونه مشکل حقوقی، مخترع/مخترعان بایستی برای صدور "سند صلح"، به دفترخانه ثبت اسناد رسمی تعیین شده مراجعه نموده و مالکیت اختراع را به نماینده قانونی دانشگاه، منتقل نمایند.
- تبصره ۱۳: برای صدور سند صلح، هزینه دفترخانه به طور کامل بر عهده پدیدآورندگان می باشد. زیرا مخترعین موظف بوده اند در ابتدای تشکیل پرونده، سهم دانشگاه را منظور نمایند.
- جهت تدوین متن اختراع و ادعانامه بر اساس آیین نامه قانون اختراعات ایران، می توانید به پیوست های ۱ و ۲ این رویه مراجعه کنید (بر اساس ماده ۱۰ و ۱۱ آیین نامه اجرایی قانون اختراعات). مخترع بایستی در تدوین بخش "ادعانامه" دقت نظر داشته، زیرا بار حقوقی اختراع مربوط به بخش ادعانامه است. برای تدوین صحیح ادعانامه بایستی "اجزا و عناصر اختراع"، "تکنیک ساخت یا فرآیند" و "کاربردها" را به صورت شماره گذاری ترتیبی ارائه نماید. "مزیت" های اختراع در بخش ادعانامه

این سند در جلسه مورخ ۹۶/۹/۱۴

شماره ۹۶ - ۱۸ هیات ریس

۵ تصدیق رسیده است. دفتر ریاست

جایی نداشته و بایستی در متن اختراع آورده شود. در پیوست ۲ کلیات اصول نگارش ادعانامه ارائه شده است.

- متقاضی هنگام تقاضای ثبت اختراع، می تواند مرجع استعلام را پیشنهاد نموده و اداره ثبت اختراعات در صورتی که مرجع پیشنهادی را برای بررسی اختراع مناسب تشخیص دهد، یک نسخه از استعلام و ضمیمات اظهار نامه اختراع را به صورت الکترونیکی به مرجع ارسال می نماید. پیشنهاد می گردد تا دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی جهت ارجاع استعلام انتخاب گردد.

۳-۲- حمایت ها و تشویق های دانشگاه از ثبت اختراع داخلی

۱. هزینه حق شارژ سالانه و همچنین تشکیل پرونده، ارزیابی اختراع و انتشار آگهی در روزنامه رسمی، توسط دانشگاه پرداخت می شود (صرفاً ۵ سال اول ثبت). سایر هزینه ها بر عهده مخترع بوده و جزء هزینه های قابل استناد در تسویه گزنت سالیانه اعضای هیأت علمی دانشگاه محسوب می شود.

تبصره ۱۴: اختراعاتی که به مراجع دیگر (به غیر دانشگاه) ارجاع شده و مورد تایید آن مرجع واقع شود، در صورتی که دانشگاه در مالکیت آن سهم باشد، مابه التفاوت هزینه داوری برای شخص حقیقی و حقوقی پس از ارائه رسید بانکی پرداخت هزینه، توسط دانشگاه پرداخت می شود.

۲. در دعاوی حقوقی مرتبط با اختراعات ثبت شده که مالکیت فکری دانشگاه در آن لحاظ شده، کل هزینه های دادرسی اختراع توسط دانشگاه پرداخت خواهد شد.

۳. به اختراعاتی امتیاز گزنت و تشویق دستاوردهای پژوهشی تعلق می گیرد که سهم دانشگاه (حداقل ۲۰ درصد) در آن لحاظ شده باشد. هر مورد ثبت اختراع داخلی توسط اعضای هیات علمی دانشگاه (در صورت لحاظ نمودن سهم دانشگاه) و داوری توسط سازمان پژوهش های علمی و صنعتی یا ستاد ویژه توسعه فناوری نانو، مشمول افزایش امتیاز گزنت پژوهشی به میزان حداکثر ۲۵ امتیاز بر اساس سهم مشارکت پدید آورندگان، خواهد شد.

تبصره ۱۵: در اختراعاتی که دانشگاه سهم دارد، عدم واگذاری سهم دانشگاه تخلف محسوب شده و قابل پیگیری از طریق کمیته تخلفات پژوهشی و مراجع قضایی می باشد.

۴. هر مورد اختراع ثبت شده که منجر به تجاری سازی و یا فروش شود، عضو هیات علمی علاوه بر ۲۵ امتیاز مربوط به ثبت و همچنین سهم از مالکیت مادی مربوطه، مشمول حداکثر ۲۵ امتیاز

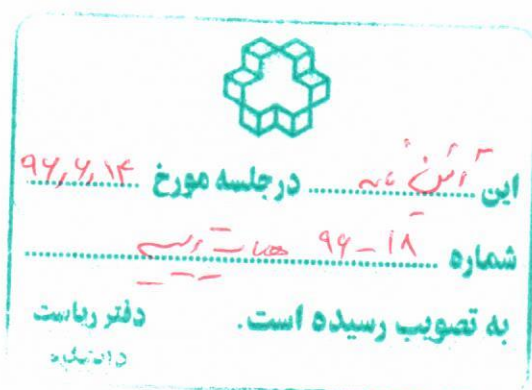
این اسناد در جلسه مورخ ۹۶،۲،۱۴

شماره ۹۶-۱۸ حیات برسه

۸۰ تصویب و امضاء است. دفتر ریاست

- گرنٹ پژوهشی دیگر (میزان امتیاز به تشخیص مدیر ارتباط با صنعت و یا کمیته راهبری فناوری و مالکیت فکری دانشگاه) خواهد شد.
۵. به ازای هر داوری اختراع داخلی که توسط اعضای کمیته داوران انجام شود، ۱ امتیاز پژوهشی (تا سقف ۱۲ امتیاز) به عنوان گرنٹ پژوهشی اعمال خواهد شد.
۶. هر سال فناور برتر بر اساس آمار ثبت اختراع داخلی و خارجی، به انتخاب کمیته راهبری، تعیین و در جشن سالیانه هفته پژوهش، مورد تشویق قرار می گیرد.

فصل چهارم: مراحل ثبت اختراع در خارجی و حمایت های دانشگاه:

ثبت اختراع خارجی یکی از شاخص های توسعه فناوری های کشورها است و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، (از طریق نمایندگی کانون پتنت ایران در دانشگاه) از ثبت اختراع خارجی با پرداخت بلاعوض ۹۰٪ هزینه ها، حمایت می نماید. رویه ثبت اختراع خارجی به شرح زیر است:

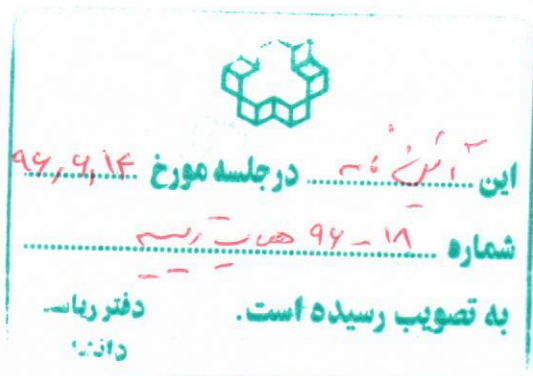
۴-۱- رویه ثبت اختراع خارجی

۱. مراجعه به نماینده کانون پتنت ایران در دانشگاه و آگاهی از شرایط و جزئیات بیشتر برای ثبت (ساختمان مرکزی، مدیریت ارتباط با صنعت، تلفن: ۸۸۷۹۵۹۱۲)
۲. تکمیل فرم اولیه تقاضای ثبت اختراع خارجی به انضمام خلاصه محتوای اختراع مورد ثبت به زبان فارسی.
۳. ارسال درخواست ثبت به کانون پتنت ایران توسط نماینده کانون پتنت در دانشگاه (جهت داوری اولیه)
۴. در صورت تایید اولیه اختراع، مخترع بایستی متن کامل اختراع خود را به زبان انگلیسی تحویل نماینده کانون پتنت در دانشگاه نماید.
۵. بعد از عقد قرارداد با وکیل منتخب کانون پتنت ایران، مخترع بایستی ۱۰ درصد از مبلغ کل اختراع را به وکیل بپردازد.
۶. پیگیری کلیه امور اداری از مرحله تشکیل پرونده تا مرحله صدور گواهی توسط نماینده کانون پتنت در دانشگاه صورت می گیرد. پاسخگویی به مباحث فنی داوران اداره ثبت اختراع خارجی بر عهده مخترعان و با هماهنگی نماینده دانشگاه، خواهد بود.

تبصره ۱۶: در حال حاضر و به منظور حمایت از پژوهشگران دانشگاه، کل این مبلغ توسط دانشگاه به عنوان تشویق پرداخت می شود.

۴-۲- هزینه های ثبت اختراع خارجی

عطف به بند "م" ماده ۱۸ قانون پنجم توسعه کشور و تأسیس کانون پتنت ایران ذیل معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، بر اساس چارچوب تعریف شده ۹۰ درصد هزینه ثبت توسط دولت تامین می شود. لازم به ذکر است برای استفاده از تسهیلات فوق، بایستی از طریق نماینده کانون پتنت دانشگاه اقدام نمود.

۳-۴- حمایت ها و تشویق های دانشگاه از ثبت اختراع خارجی

- در صورت ثبت اختراع خارجی در کشورهای آمریکا، ژاپن و اتحادیه اروپا (گرنٹ نهایی)، مشروط به درج نام دانشگاه به عنوان "مالک اختراع"، به میزان ۵۰ امتیاز در گرنٹ پژوهشی اعضای هیات علمی دانشگاه لحاظ خواهد شد.
- تبصره ۱۷: نام و نشانی مخترع/مخترعان در بخش inventor ذکر می شود و نام و نشانی دانشگاه در بخش assignee ذکر خواهد شد.
- در صورت ثبت اختراع در سایر کشورهای هدف (کشورهای غیر از بند ۱)، مشروط به درج نام دانشگاه به عنوان "مالک اختراع" به میزان ۳۰ امتیاز در گرنٹ پژوهشی اعضای هیات علمی دانشگاه لحاظ خواهد شد.
- مطابق آیین نامه مالکیت فکری و معنوی دانشگاه، در صورت تجاری سازی، ۸۰ درصد درآمد ناشی از اختراع به پدید آورندگان تعلق خواهد گرفت.
- اختراعات ثبت شده خارجی که منجر به تجاری سازی و یا فروش شوند، مشمول ۳۰ تا ۵۰ امتیاز گرنٹ پژوهشی (میزان امتیاز به تشخیص مدیر ارتباط با صنعت و یا کمیته راهبردی فناوری و مالکیت فکری دانشگاه) خواهد شد.
- در صورت ثبت اختراع خارجی که در آن مالکیت دانشگاه لحاظ شده باشد، دانشگاه مبلغ حمایتی معادل دو مقاله ISI را به عنوان تشویق به دانشجویان پدید آورنده (در صورت وجود) پرداخت می نماید.
- در اختراعاتی که مطابق آیین نامه حقوق مالکیت فکری و معنوی دانشگاه، دانشگاه سهم دارد، عدم رعایت و اختصاص سهم دانشگاه، تخلف محسوب و از طریق کمیته تخلفات پژوهشی و مراجع قضایی موضوع مورد رسیدگی قرار می گیرد.

جدول امتیازات گرنٹ پژوهشی در خصوص ثبت اختراع خارجی

نوع ثبت	توضیحات	امتیاز
ثبت اختراع خارجی	ثبت در آمریکا-اتحادیه اروپا-ژاپن	۵۰
	ثبت در سایر کشورهای هدف (کشورهای غیر از بند قبل)	۳۰
	تجاری سازی و یا فروش اختراع در کشور محل ثبت	۳۰-۵۰

تبصره ۱۸: امتیازات گرنٹ پژوهشی فوق، به اختراعاتی تعلق می گیرد که نام دانشگاه با رعایت آیین نامه مالکیت فکری و تجاری سازی دستاوردهای پژوهشی دانشگاه، به عنوان مالک اختراع، درج شده باشد.

این آیین نامه در تاریخ ۹۶/۱/۲۷ در شورای پژوهشی دانشگاه و در تاریخ ۹۶/۶/۱۴ در هیات رئیسه دانشگاه به تصویب رسید و از این تاریخ ۹۶/۶/۱۴ لازم الاجرا می باشد.

پیوست ۱: مراحل و فرآیند ثبت اختراع در داخل کشور:

۱. آماده سازی مدارک ثبت اختراع (مطابق ماده ۶ آیین نامه اجرایی قانون ثبت اختراعات ایران): ادعانامه یا ادعاهای اختراع، توصیف اختراع (مطابق پیوست ۱)، خلاصه ای از توصیف اختراع، عکس، نقشه ها (در صورت لزوم)، مدارک مثبت هویت متقاضی و مخترع/مخترعان (کپی شناسنامه و کارت ملی)، مدارک نماینده قانونی دانشگاه (در صورتی که دانشگاه در مالکیت فکری اختراع سهیم باشد).
 ۲. تکمیل اظهارنامه از طریق سامانه ثبت اختراع به نشانی (<http://ip.ssaa.ir/Patent/New.aspx>) و سپس آپلود اطلاعات خواسته شده در سامانه
 ۳. واریز هزینه قانونی برای تشکیل پرونده مطابق با هزینه مندرج در سایت مرکز مالکیت معنوی/اداره ثبت اختراع سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
 ۴. پیگیری ثبت اختراع از طریق سامانه و رفع اخطارهای احتمالی (دریافت شماره تشکیل پرونده)
 ۵. پیگیری داوری اختراع از یکی از مراجع داوری (در صورت انتخاب دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی به عنوان مرجع داوری، بایستی به مدیریت ارتباط با صنعت و کارآفرینی دانشگاه مراجعه شود).
 ۶. مراجعه حضوری به اداره ثبت و تحویل اصل مدارک جهت انجام تشریفات قانونی ثبت اختراع
 ۷. مراجعه به سایت روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران (جهت چاپ آگهی ثبت اختراع) و واریز مبلغ قانون چاپ آگهی، (مبلغ تقریبی بسته به حجم آگهی بین ۷۰/۰۰۰ تا ۱۰۰/۰۰۰ تومان است).
 ۸. مراجعه حضوری مجدد مخترع/مخترعان جهت امضای سند دریافت گواهینامه ثبت اختراع
- پس از چاپ آگهی اختراع در روزنامه رسمی، همه مخترع/مخترعان از جمله نماینده قانونی دانشگاه، بایستی به اداره مالکیت صنعتی مراجعه نموده و بعد از امضای دفتر "سند ثبت"، اصل گواهینامه ثبت اختراع را دریافت نمایند. در ضمن سند اصل ثبت اختراع در یک نسخه صادر شده و به آخرین نفری که دفتر ثبت را امضا می کند، تحویل داده می شود. در صورت نیاز کپی برابر اصل سند ثبت اختراع نیز صادر می شود.
- تبصره:** در صورتی که دانشگاه در اختراع سهیم باشد، لازم است یکی از متقاضیان با دریافت معرفی نامه از مدیریت ارتباط با صنعت و کارآفرینی، کلیه مراحل قانونی ثبت اختراع در اداره ثبت اختراعات را پیگیری نماید.

نشانی اداره مالکیت صنعتی: تهران، ضلع شمالی پارک شهر، خیابان فیاض بخش

این سند در جلسه مورخ ۹۴/۴/۱۴

شماره ۹۴-۱۸ هیات ریس

به تصویب رسیده است. دفتر ریاست

پیوست ۲: اصول نگارش متن اختراع و ادعانامه بر اساس قانون (مخصوص مخترع)

الف) اصول نگارش متن اختراع:

طبق ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی مربوط به قانون ثبت اختراعات، توصیف اختراعات باید صریح و همراه با جزئیات کامل و مشتمل بر نکات زیر باشد:

۱. عنوان اختراع به گونه ای که در اظهار نامه ذکر گردیده است
۲. زمینه فنی اختراع مربوط
۳. مشکل فنی و بیان هدف اختراع
۴. شرح وضعیت دانش پیشین و سابقه آن
۵. ارائه راه حل برای مشکل فنی موجود، همراه با شرح دقیق و کافی و یکپارچه اختراع
۶. توضیح اشکال، نقشه ها، نمودارها در صورت وجود
۷. بیان واضح و دقیق مزایای اختراع ادعایی نسبت به اختراعات پیشین
۸. توضیح حداقل یک روش اجرایی برای به کارگیری اختراع
۹. ذکر صریح کاربرد صنعتی اختراع در صورتی که ماهیت اختراع گویای این امر نباشد.

ب) اصول نگارش ادعانامه:

طبق ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی مربوط به قانون ثبت اختراعات، ادعای اختراع باید عناصر اختراعی را که حمایت از آن درخواست شده است، در چارچوب مشخصه های فنی تعیین کند. هر اختراع می تواند مشتمل بر یک یا چند ادعا باشد. ادعا یا ادعاها باید صریح بوده و دارای شرایط زیر باشند:

۱. معقول بودن تعداد آن ها با توجه به ماهیت اختراع و شماره گذاری ترتیبی آنها
۲. از اطلاعات افشا شده در توصیف اختراع فراتر نرود و به طور کامل در توصیف اثبات و مدلل شده باشد.
۳. ویژگیهای فنی قابل حمایت را با استفاده از جملات مثبت، بیان نماید.
۴. جز در موارد غیر قابل اجتناب، از ارجاع به نقشه ها یا توصیف امتناع گردد و تا حد ممکن از به کار بردن عباراتی مانند "همان طور که در توصیف آمد" یا "همان طور که در نقشه ها داده شده" خودداری شود.
۵. در صورتی که برای فهم ادعا ارجاع به نقشه ضرورت داشته باشد، پس از بیان ادعا، شماره صفحه نقشه و علامت مشخص کننده آن در داخل پرانتز ذکر گردد.
۶. مشتمل بر شیوه اجرا و مزایای اختراع نباشد.

این سند در جلسه مورخ ۹۴/۹/۱۴
شماره ۹۴-۱۸ هیأت رسیدگی
به تصویب رسیده است.
دفتر ریاست

پیوست ۳: فرم ارزیابی ادعای اختراع (مخصوص داور)

فرم ارزیابی ادعای اختراع														
عنوان اختراع:														
۱- خلاصه طرح از نظر داور:														
۲- سابقه اختراع در داخل و خارج از کشور (برای کسب اطلاعات بیشتر از بانکهای جستجوی ثبت اختراع در داخل و خارج از کشور مراجعه نمایید.)														
<p>بررسی سوابق اظهار نامه های مشابه (مطابق موارد نامه دفتر ثبت اختراع) در پورتال مرکز مالکیت صنعتی: http://iripo.ssaa.ir</p> <p>جستجو در بانک اطلاعات منابع داخلی مانند: civilica.ir و Irandoc.ac.ir</p> <p>جستجو در بانک اطلاعات منابع خارجی مانند: freepatentsonline.com</p> <p>مفاهیم:</p> <p>جدید بودن (Novelty)</p> <p>- اختراع مورد نظر تا تاریخ تسلیم اظهارنامه اختراع نباید در جایی مطرح شده باشد.</p> <p>- از لحاظ ماهیتی تازه و بدیع باشد.</p> <p>- جدید بودن، موردی نیست که باید به اثبات برسد بلکه عدم وجود آن ملاک می باشد.</p> <p>- اختراعی جدید است که با اختراعات و یا دانش موجود در اختراعات قبلی قابل پیش بینی نباشد.</p>														
۳- نوآوری و گام ابتکاری (Inventive)														
<p>- اختراع با توجه به مجموعه اطلاعات و دانش موجود یک شخص که در رشته اختراع مهارت معمولی داشته باشد، قابل پیش بینی نباشد.</p> <p>- اختراع باید ابتکاری باشد، به این معنا که نتیجه فعالیت خلاقانه و از لحاظ ایده نو باشد. داشتن گام ابتکاری، تنها بعد از احراز جدید بودن اختراع مطرح می شود. آیا اختراع حاضر مشکلی هر چند ساده را برطرف نموده است.</p>														
<p>آیا مشابه این اختراع در خارج از کشور ثبت شده است؟ بله ☐ خیر ☐</p> <p>توضیحات:</p> <p>آیا مشابه این اختراع در داخل کشور ثبت شده است؟ بله ☐ خیر ☐</p> <p>توضیحات:</p> <p>نتیجه بررسی سوابق اظهار نامه های مشابه که به موضوع ادعا مرتبط است را با ذکر مشخصات در جدول زیر معرفی فرمایید.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>شماره اختراع</th> <th>عنوان اختراع ثبت شده</th> <th>نام مخترع</th> <th>سال ثبت</th> <th>منبع</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> <p>** لطفاً در هر مورد در صورت منفی یا مثبت بودن پاسخ، مستندات لازم را ارائه فرمائید (تصویر، نتیجه جست و جو در اینترنت، تصویر پتنت ها و... به پیوست این کاربرگ)</p> <p>آیا ادعای انجام شده از لحاظ ایده نوآوری دارد. بلی ☐ خیر ☐</p> <p>توضیحات (لطفاً دلیل خود را ذکر فرمائید)</p>					شماره اختراع	عنوان اختراع ثبت شده	نام مخترع	سال ثبت	منبع					
شماره اختراع	عنوان اختراع ثبت شده	نام مخترع	سال ثبت	منبع										

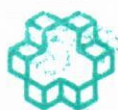

این اسناد در جلسه مورخ ۹۶/۶/۱۴

شماره ۹۶ - ۱۸

به تصویب رسیده است. دفتر ریاست

<p>آیا ادعای انجام شده قابلیت کاربرد عملی دارد. بلی ☐ خیر ☐</p> <p>توضیحات (لطفاً دلیل خود را ذکر فرمائید)</p>	<p>۴- داشتن کاربرد عملی (Applicability)</p> <p>- اختراع باید کاربردی عملی داشته باشد نه این که صرفاً تئوری جدیدی را ارائه کرده باشد.</p> <p>- در صورتی که موضوع اختراع تولید یک محصول باشد، باید امکان ساخت و تولید آن فراهم باشد.</p> <p>- اگر موضوع اختراع مرتبط با فرآیند تولیدی است، باید امکان پیاده سازی آن فرآیند عملاً میسر باشد.</p>
<p>آیا در حال تولید و تجاری سازی می باشد؟ بلی ☐ خیر ☐</p> <p>در صورت منفی بودن پاسخ، آیا اختراع مذکور قابلیت تجاری سازی و تولید انبوه در داخل کشور را دارد.</p> <p>بلی ☐ خیر ☐</p>	<p>۵- قابلیت تجاری سازی</p> <p>(این بخش ارزیابی فقط جهت تجاری سازی است و در نتیجه داوری اختراع نقشی ندارد)</p>
<p>پیشنهاد یا انتقادات داور در خصوص ادعای اختراع:</p>	<p>۶- پیشنهادات یا انتقادات</p> <p>(لطفاً نظرات مشروح خود را در خصوص اصلاحات لازم در مورد اشتباهات علمی، محاسباتی، تایپی و دستوری ادعای نامده در این بخش مرقوم نمایید.)</p>
<p>آیا اختراع حاضر به طور کامل افشا شده است. بلی ☐ خیر ☐</p> <p>توضیحات:</p>	<p>۷- افشای اختراع</p> <p>(اگر اختراع به یک کارشناس مرتبط با دو سال سابقه کاری داده شود، امکان پیاده سازی آن وجود دارد یا خیر؟)</p>
<p>اظهار نظر کلی: موافقت با پذیرش: ☐ عدم موافقت: ☐</p> <p>نظر محرمانه داور در خصوص ادعای اختراع (در صورت وجود):</p>	<p>۸- اظهار نظر محرمانه</p>
<p>▪ در صورتیکه ابهامات یا سؤالاتی در مورد این ادعا وجود دارد که بدون آنها امکان ارزیابی لازم وجود ندارد، خواهشمند است این موارد به صورت تفکیک شده در ذیل مرقوم گردند تا نسبت به ارسال آنها به متقاضی و متعاقباً ارسال پاسخ به جنابعالی اقدام گردد.</p>	

تاریخ انجام داوری:

نام و امضاء داور:

این تاریخ در جلسه مورخ ۹۴/۹/۱۴
شماره ۱۸-۹۶ حیات رسیده است.
دفتر ریاست
دانشگاه

پیوست ۴: فرم اعتراض به نتیجه داوری (مخصوص متقاضی)

تاریخ: شماره: کد اختراع:	فرم اعتراض به نتیجه داوری اختراع مدیریت ارتباط با صنعت دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی (واحد مالکیت فکری)
	عنوان اختراع
	دلیل رد اختراع (اعلام شده از سوی داور) ☐ جدید بودن ☐ کاربرد صنعتی داشتن ☐ گام ابتکاری ☐ افشای اختراع ذکر توضیحات و دلایل رد:
	متن اعتراض و پاسخ متقاضی
نام و امضاء متقاضی:	تاریخ تکمیل فرم:

این اسناد در جلسه مورخ ۹۴/۴/۲۴
شماره ۱۸ - ۹۴ هجرت به
به تصویب رسیده است. دفتر ریاست

پیوست ۴: فرم اعتراض به نتیجه داوری (مخصوص متقاضی)

تاریخ: شماره: کد اختراع:	فرم اعتراض به نتیجه داوری اختراع مدیریت ارتباط با صنعت دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی (واحد مالکیت فکری)
	عنوان اختراع
☐ جدید بودن ☐ کاربرد صنعتی داشتن ☐ گام ابتکاری ☐ افشای اختراع	دلیل رد اختراع (اعلام شده از سوی داوری) ذکر توضیحات و دلایل رد:
	متن اعتراض و پاسخ متقاضی
نام و امضاء متقاضی:	تاریخ تکمیل فرم:

این اسناد در جلسه مورخ ۹۴/۶/۱۴
شماره ۱۸-۹۶ حسب رسید
به تصویب رسیده است.
دفتر ریاست
دانشگاه

پیوست ۵: فرم صورتجلسه کمیته تخصصی اختراعات

مدیریت ارتباط با صنعت و کارآفرینی	صورتجلسه کمیته تخصصی اختراعات	
شماره جلسه:		محل تشکیل جلسه
ساعت شروع:		روز و تاریخ جلسه

حاضرین:

الف. بررسی پرونده های وارده به دانشگاه و تعیین داور:

ردیف	عنوان اختراع	نام مخترع	نظر کمیته	داور پیشنهادی

ب. بررسی پرونده های داوری شده توسط داوران دانشگاه و تصمیم نهایی:

ردیف	عنوان اختراع	نام مخترع	نام داور	نظر داور	نظر کمیته

ج: سایر مصوبات:

این پرونده در جلسه مورخ ۹۴/۹/۱۴
شماره ۹۴-۱۸ حسب رایحه
به تصویب رسیده است.
دفتر ریاست

امضاء حاضرین: